

INSTITUTT
FOR SAMFUNNS-
FORSKNING

Stortingsvalget 2017: Hva skjedde egentlig?

Funn fra boken *Velgere og valgkamp – en studie av stortingsvalget 2017*, av Johannes Bergh og Bernt Aardal (red.).
Les mer om boken og forskningsfunnene på www.samfunnsforskning.no.

UiO : **Institutt for statsvitenskap**
Det samfunnsvitenskapelige fakultet

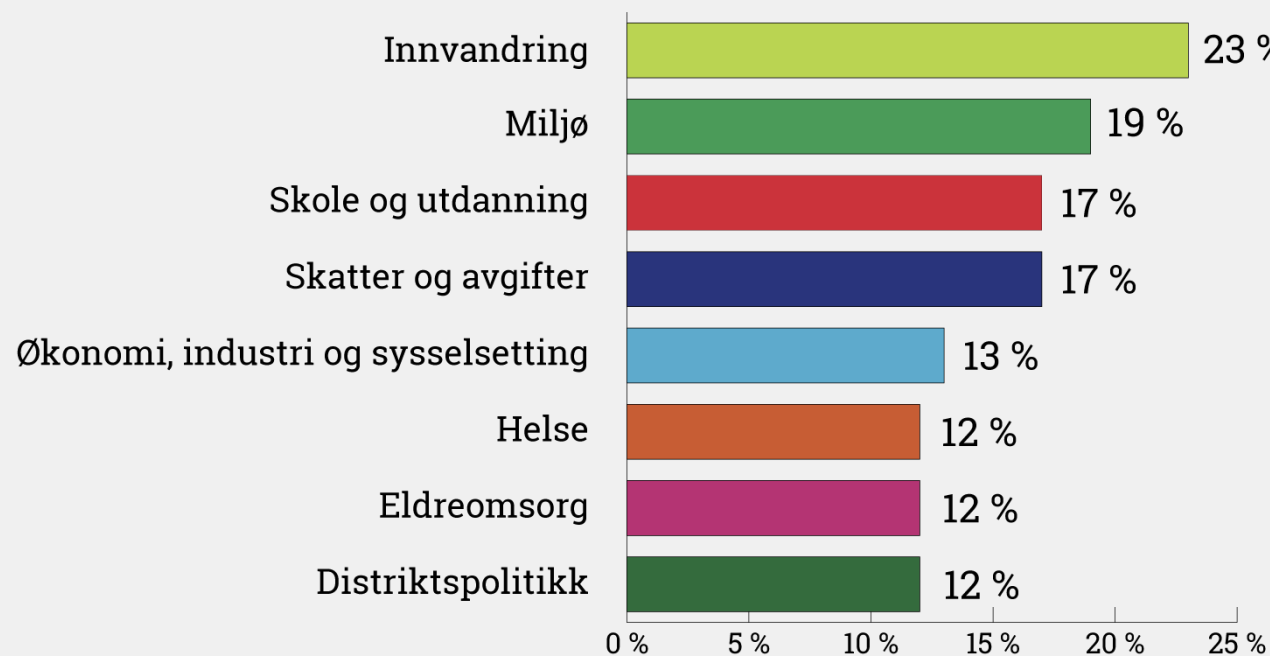
CAPPELEN DAMM
AKADEMISK

Velgernes viktigste saker: Innvandring var viktigst

De viktigste sakene for velgerne i 2017 var:

Aldri tidligere har så mange nevnt innvandring som en viktig sak i disse undersøkelsene.

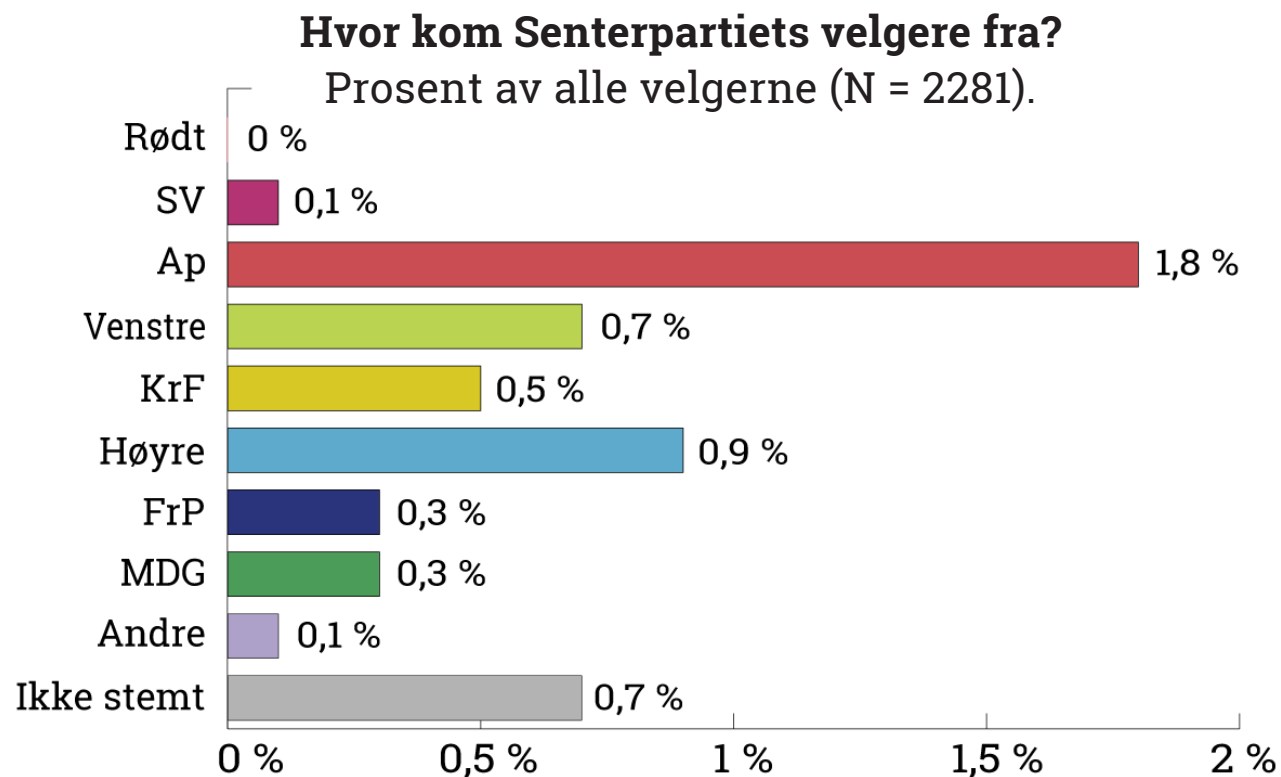

Det varierer hvor fornøyde velgerne er med eget parti på ulike saksområder:
91 prosent av Miljøpartiet De Grønnes velgere mener at MDG har den beste miljøpolitikken, mens bare 21 prosent av FrPs velgere mener at deres parti har den beste miljøpolitikken.

Velgeroverganger: Sp og Rødt økte mest

Blant partiene finner vi både de **største vinnerne** og de **største taperne** i 2017 på **rød-grønn side**. Ap mistet flere velgere enn noen andre partier, Sps oppslutning gikk mest frem, mens Rødt mer enn doblet oppslutningen fra 2013.

Venstre ble berget over sperregrensen av velgergevinsten fra Høyre. 36 prosent av alle som stemte Venstre i 2017 stemte Høyre i 2013.

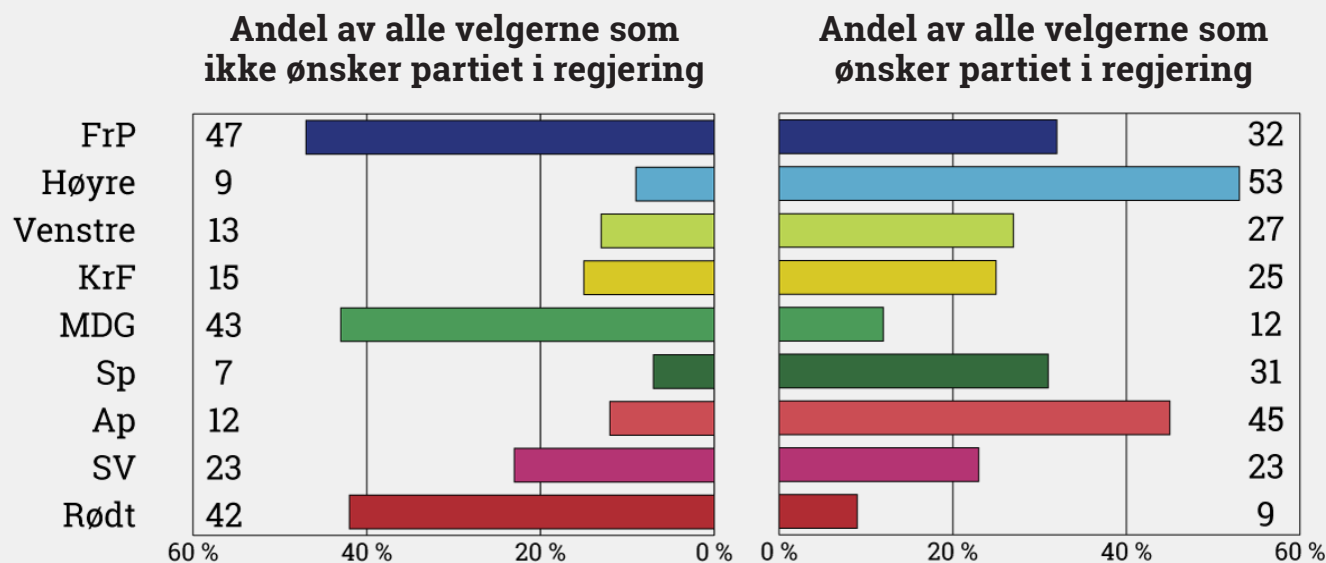
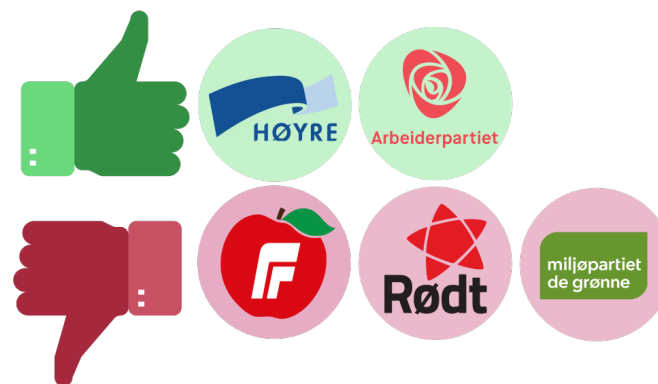

Få velgere skiftet parti på tvers av blokkene. Unntaket var Senterpartiet, som vant omtrent like mange velgere fra rødgrønn og fra borgerlig side.

Flest ønsket Ap eller Høyre i regjering

Hvilke partier ønsket velgerne i regjering og hvilke partier ønsket de *ikke* i regjering?

Høyre og Ap er de to partiene som flest velgere ønsket å ha i regjering. FrP, MDG og Rødt er de partiene flest ønsket at ikke skulle inngå i en regjering.

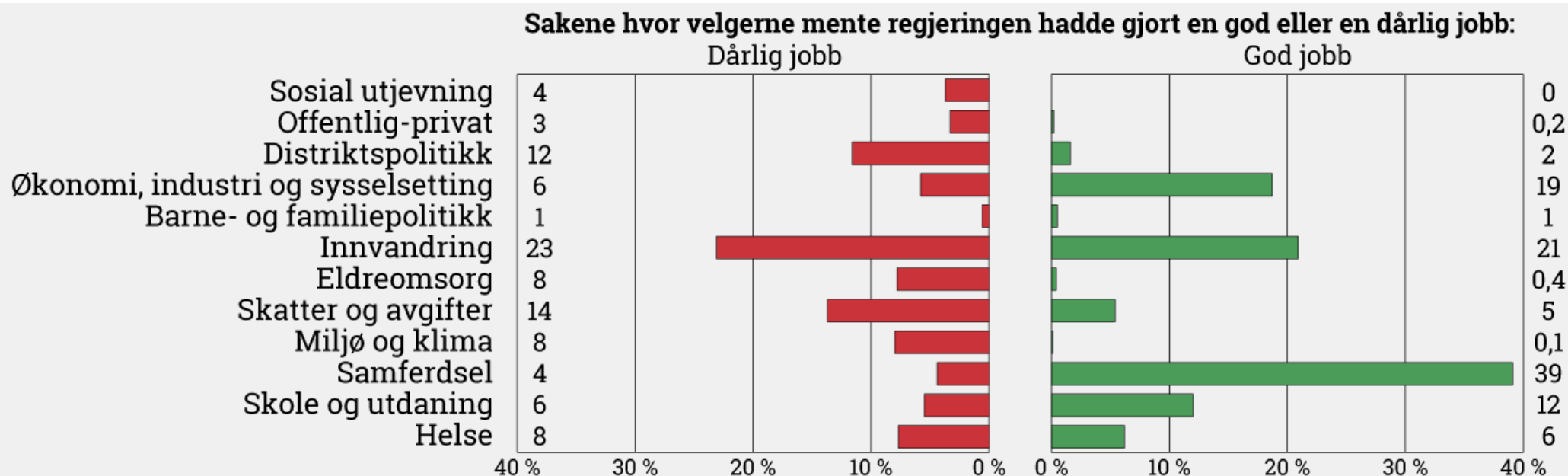

52 prosent av KrFs velgere og **59 prosent** av Venstres velgere nevnte FrP som et parti de ikke ønsket at skulle komme i regjering.

52 prosent av velgerne i 2017 mente at Høyre/FrP-regjeringen hadde gjort en **god eller svært god jobb**. I 2013 svarte 70 prosent det samme om den rødgrønne regjeringen som tapte valget.

Velgermassen beveger seg mot venstre ideologisk

Ideologisk sett har velgermassen **beveget seg til venstre** de siste årene. Dette gjelder i synet på innvandring, synet på offentlige versus private løsninger, og i økonomiske spørsmål som skattepolitikk og aksept for lønnsforskjeller. Regjeringspartiene lyktes imidlertid med å få valgkampen i 2017 til å handle om spørsmål hvor de selv hadde høy tillit hos velgerne, som innvandring, skole og skatt.

Sakene hvor velgerne er **mest delt**:

- Ulvebestanden bør reduseres: 40 prosent enig, 42 prosent uenig.
- Private kan gjøre offentlige tjenester bedre og billigere: 39 prosent enig, 41 prosent uenig.

Sakene hvor velgerne er **mest enige**:

- 84 prosent støtter selvbestemt abort eller abort på grunn av personlige forhold.
- 75 prosent mener minoriteter bør tilpasse seg norske skikker og tradisjoner.

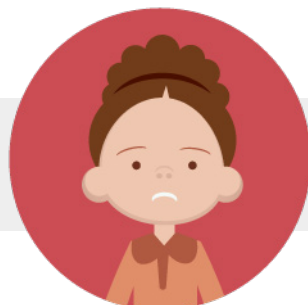
Betydningen av følelser i stemmegivningen

61 prosent av velgerne sa at samfunnsutviklingen fylte dem med **håp**, 22 prosent sa at den fylte dem med **frykt**.

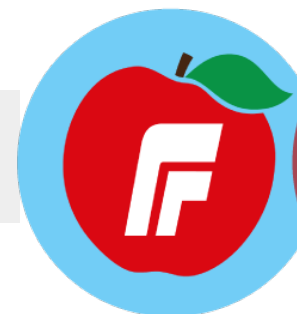
De yngste velgerne hadde mest av de negative følelsene som **frykt, nervøsitet og sinne**.

Velgerne over 50 år følte **mindre sinne og frykt** for samfunnsutviklingen enn gjennomsnittet.

Kvinner uttrykte **mer frykt og sinne** enn menn når de tenkte på samfunnsutviklingen.

Velgerne som var **sinne** med tanke på samfunnsutviklingen stemte i stor grad på FrP.

En følelse av **frykt** for samfunnsutviklingen økte oppslutningen om KrF.